

P Á S K Á N D I G É Z A

Legalább ötödik halmazállapot

A-nak – retorikusan, patetikusan

*Pontosan mondom: szeretlek
Pontosan: de elvon tőled
Egy minden, ami nem tud szeretni
A lélektelen mágnes úgy vonz
Minthacsak vasból-morzsa volnék
Vagy mintha keblet, combot nyitna rám*

*Mesélek
Te vagy bennem, aki hiszékeny*

*Ádám, Éva — vízből
Ádám, Éva voltunk — szélből
Voltunk Ádám, Éva — jégből
Ádám és Éva — gyertyalángból*

*Szemünk nem tapint
Szagokra nem látsz
Ízekre nem pillanthatunk
Tekintetünk egy szót se hall*

*Halmazállapot
Vajon csak egynek nyílik*

*„Sugárzó anyag” szememnek
Nyelvemnek a folyékony
Orromnak levegő nyílik
Ujjam begyének földi rög
Fülemnek — sejtelem*

*Naiv vagyok, mint ama festő
Értelmeimet rajzolom
Utolsó halmazállapot
Gondolkodom*

*Világra nyílnak ablakaim és sebeim
Egyik sebem tapintó
Szagló, ízlelő, halló, látó a többi
Csak sebzetten sebezhetek
S tudom: beteg a doktor is*

Öt sebből vajon
Uram, hány színből vérzem
És hány elemből
AZ ÚR BEPÓLYÁLT UJJÁN, HOMLOKÁN
A MINDENSZÍNŰ VÉR, AZ ÚRNAK VÉRE
ÁTÚT A SZIVÁRVÁNY
S FEHÉRRÉ GYORSUL URUNK VÉRE
No, nem ez csak költők alakzata
Én meg pontos szeretnék lenni

Szinesztézia — köd-hazám
Összeboronál mindent
Szinekdokhé — érték orma
Ködből, egészből a rész kiserkent
Alá- és fölérendelés
A Mellérendelt Mindenségből
Koponyám kiemelkedik
Egy jelző hull a szó elé
Útonálló, parancsoló
Vagy megkövető — főhajtással

Honvágyból-szótt-haza
Metafórában élhetsz
Hogy a másik én is legyek
Nem az Adagolt-Egymásután
De a Tabletta-Egyidő
A Nemtelenység ágya is
Rugózzék, ha dül nemem
Az ágy is velem szeretkezzék

Minél több a seb
Annál több helyen megy a vér
Minél szaporább sebed
Annál buzgóbban jön a vér
Sebem is megvizsgál

Sebem megnyílik a „mint”-ben
A „de”-ben felszökik a vér
A „minthá”-ban is még szivárog
És nem köti meg az „aligha”
És az „és”-ben is folydogál

Mesélem
Te vagy bennem, aki hiszékeny
Ádám és Éva volnánk
Kiűzött magából virág, kő, madár, hal
(Ő nem a phallosz volt a pallós)
Vacoghattunk kövön kívül
Kopolyú-ajtó is bezárult
Kiszórva álltunk — virág ablakán túl
S ledobtak madár-Taigetoszról
Kiűzött víz, föld, levegő, tűz

A Minden Elem Édenéből
Rajtunk víz, föld, tűz és szél nyomával
Vacogtunk a kapun kívül
Vacogásunkból — lélek

Magányod ez lett
Egyetlen lelkes
Annyi lélektelen közt
Ezért adsz lelket
Kőnek és fának
Keresed a rokont

Ha rokonod — tán érti nyelved
Ha rokonod — tán szelídül
Ha rokonod a kő — bizalma
Így adhat isten-önbizalmat
(Az Úr az ember önbizalma)
A világ szelídíthető

Pedig tudod: nem a világ vagy
S nem is te vagy a nem-világ
Nem te vagy, aki azonos
S nem is, aki nem-azonos
Csak világból vagy
Részeredmény

S mi „kiüzetés” volt az Úrnak
Tudod, hogy ez csak „lehetőség”
Ó lehetőség — kiüzetése
Minden dolognak önmagából
Hogy ne lehessen önfeledt
Ó ártatlanság — önfeledtség
Elsodródsz, mint a láncszemek
Túlélése a halál
És a halál csak büntudat

Az Úr volt
Társításaid
Legvégsőkig
Feszített húrja
Képességed — ez volt az Úr
Kiben elméd
Határaihoz sietsz

Legalább-öt seb mássá rajzolt
Sebeid — érzékszerveid
És sebed még a szellemed
Tengerbe fut patakja
S világ vizét — esőt csatorna —
Fogadják seb-tölcséreid

Legalább-öt seb — ó világ
Lépd át
Küszöbét e sebeknek
Legalább-öt seb — rajta át

Magad kiüzöd vakvilágba
Lehetőség — kiüzetés
Elindultál szabadnak lenni
Őt seb — tán óvó ürgelyuk
Reméled: majd kiönteni
Nem lesz elég a vízőzön

Magányod ennyi
Csillagok közt
Egyedül vagy
Ki számolsz
Magányod ennyi
Kövek között
Egyedül vagy
Ki szólassz

Számoló kő, ecsettel járó fűszál
Dolgos tűz és gondolkodó hab
Egyedül volnál ember

S ha egy sebem
Este a redőnyt lehúzza
Mögéje dobva ott a látott
Trilobiták világa is
S ha új sebet nyit a nap
Vér dereng
Az égre indul minden vérünk

Meséltem
Te vagy bennem, aki hiszékeny

Pontosan mondom: szeretlek
Pontosan: de elvon tőled
Egy minden, ami nem tud szeretni
A lélektelen mágnes úgy vonz
Mintha csak vasból-morzsa volnék
Vagy mintha
Ő is csak sebet nyitna rám

Kiüzetés önfeledtségből

Mi önfeledt? A lihegés?
Ki önfeledt? Az isten?

Amikor én még hittem.

Transzcendens Költözködés.

Az volt ám a kiüzetés!

Az első számú költözés.
Lovak se ...
Vonat se volt még itten.

Transzcendens költözködés.
Az volt ám a kiüzetés!
A Céltalan még ennyi volt:
Csak ismeretlen házzszám.

De mi volt ez a kiűzetés
Ahhoz, hogy van már árnyam,
Mi volt ez a kiűzetés
Ahhoz, hogy nőtt a szárnyad?
Ahhoz, hogy minden Lehető
Olyan kisasszony-illegőn
Kiűzetésre szólít?

Magadtól dönthetsz végre.
Nem mondja Úr: Menj sehová!
Nem mondja Úr: Menj semmivé!
Magadtól dönthetsz végre.

Nem mondja Úr, de szárnyat ad,
S a szárny magától tudja már
Rebbenni merre menjen?
Nem mondja Úr: Földön ne élj!
Uzonyt ad inkább s rájössz:
Tanácsa vízre szólít...

Lehető — új kiűzetés,
Kecses tanácsa fölhev...
Lehető — új kiűzetés —
Rádbízva mindörökkön...

Önkéntes száműzöttje vagy
A Valónak — Lehetőbe.

S te mindhalálíg tapinthatod
A végtelen tapintatot,
Lehetőség Tapintatát,
Mit öntengelyed fölkinált.

S az utolsó kiűzetés —
Az Önfeleltség Táján,
Nem lángpallós, de kisépért
— Nyálat a szóban-sziszegés —
Az Úr, az Úr a száján;
Mint ha egy asszony hullna ki
Saját nyálkás szemérmén,
S úgy nézne vissza arra, mint
Egy Áldozat, ki Törvény — — —

Úgy estél ki valaha
Az önfeleltség burkán...
Mérhetsz már mindent mindenekhez:
Hasonló minden ott — ezekhez.
Nem vesztettél — sírj! — semennyit.
Csak azt a buja semmit.

BAKA ISTVÁN

Téli dal

Behavazott táj abroszán
a hajnal vörösborpecsét.
Elmúlt a mámor — poharam
földhöz csapom, szilánkja jég.

Ínyemben a fogak — iszapba
rejtőző, megdermedt halak.
Mint jégtábláit a folyó,
összezárom ajkaimat.

Ó, világ szennyét elmosó
szó! Hallgatok kijózanodva.
Hiszen tél van. Micsoda tél!
Befagyott az idő folyója.

Elmúlt a részegség. Ki egykor
folyónak hittem magamat,
haltestemet iszapba fúrom
a tél jégajkai alatt.